

Problema săptămânii 11.

Fie ABC un triunghi echilateral înscris în cercul $\mathcal{C}$ de centru O , T un punct al arcului mic $\widehat{BC}$ al acestui cerc, iar $\mathcal{C}'$ un cerc care este tangent exterior cercului $\mathcal{C}$ în punctul T . Dacă AA' , BB' și CC' , cu $A', B', C' \in \mathcal{C}'$, sunt tangente la cercul $\mathcal{C}'$, arătați că are loc relația $AA' = BB' + CC'$.

Remarcă: Nu vă prezint în acest fișier vreo demonstrație (o demonstrație elegantă precum și alte observații interesante găsiți în materialul domnului *Mihai Miculița* postat tot aici). Am folosit problema ca pretext pentru a vă atrage atenția asupra *Teoremei lui Casey*, o generalizare a unei cunoscute relații a lui *Ptolemeu*.

Teorema lui Casey. Dacă cercurile $\mathcal{C}_1, \mathcal{C}_2, \mathcal{C}_3, \mathcal{C}_4$ sunt tangente interior unui cerc $\mathcal{C}$ (punctele de tangență fiind în această ordine pe cerc), atunci are loc relația

$$d_{12} \cdot d_{34} + d_{14} \cdot d_{23} = d_{13} \cdot d_{24},$$

unde d_{ij} reprezintă lungimea tangentei comune exterioare la cercurile $\mathcal{C}_i$ și $\mathcal{C}_j$.

Rezultatul rămâne valabil și dacă cercurile sunt tangente exterior, sau dacă unele din cercurile $\mathcal{C}_k$, $k \in \{1, 2, 3, 4\}$ se reduc la un punct.

Rezultatul se poate extinde și la cazul în care unele cercuri sunt tangente interior iar altele exterior definind d_{ij} ca fiind lungimea tangentei comune exterioare dacă cercurile $\mathcal{C}_i$ și $\mathcal{C}_j$ sunt ambele tangente interior sau ambele tangente exterior cercului $\mathcal{C}$, respectiv lungimea tangentei comune interioare în cazul în care unul dintre cercurile $\mathcal{C}_i$ și $\mathcal{C}_j$ este tangent interior, iar celălalt tangent exterior cercului $\mathcal{C}$.

În articolele de mai jos găsiți multe aplicații ale acestei teoreme, printre care *Teorema lui Feuerbach* - Cercul lui Euler este tangent atât cercului înscris, cât și fiecăruia din cele trei cercuri exînscrie.

Marius Drăgușin – Despre utilitatea unui rezultat prea puțin folosit: Teoremele lui Casey, GM 12/1995, pag. 716-721

Neculai Roman – Asupra unor probleme date la O.I.M., Gazeta Matematică

Marius Pachțariu – Câteva aplicații ale teoremei lui Casey, Recreații Matematice (vezi secțiunea de materiale teoretice de geometrie)

https://www.math.ust.hk/excalibur/v16_n5.pdf

http://geometry.ru/articles/Luis_Casey.pdf (autor Luis González)